

PROFESIONALNI IDENTITET ODGOJNO- OBRAZOVNIH DJELATNIKA

Doc.dr.sc. Danijela Blanuša Trošelj, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti,
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

12. STRUČNI SKUP PREDŠKOLSKIH USTANOVA ISTARSKE ŽUPANIJE,
Pula, 20.ožujka 2024.

KRITERIJI ZA POSTOJANJE PROFESIJE

- Pripadnici profesije su organizirani
- Posjeduju visoku razinu znanja i dugotrajno se obrazuju
- Djelatnost se temelji na sustavnoj teoriji
- Korisnici (klijenti) prihvaćaju njihove ekspertize i poslove kao neupitne
- Država uređuje njihov položaj
- Djeluju u skladu sa profesionalnom etikom
- Oblikuju posebnu profesionalnu kulturu
- Ustanovljavaju mehanizme kontrole ulaza u profesiju
- Imaju visoki stupanj autonomije
- Snažno se identificiraju sa profesijom (Svetlik,1999)

PROFESIONALNI IDENTITET

- Profesionalni identitet se definira kao individualna percepcija sebe kao profesionalca unutar zajednice profesionalaca (Ibarra, 1999.).
- Uključuje skup spoznaja o nečijoj profesiji i temelji se na karakteristikama, uvjerenjima, vrijednostima, motivima i iskustvima (Beijaard, Meijer i Verloop, 2004; Ibarra, 1999).
- Nadograđuje **osobni identitet**

- Profesionalni identitet nije rezultat samo profesionalnog života pojedica, već sveukupnost onoga što ostavlja utjecaj, splet prošlosti, sadašnjosti i vizije budućnosti onoga na koga se odnosi.
- **Profesionalni identitet nije konačna, nepromijenjiva kategorija. U isto vrijeme, profesionalni identitet je i proces i produkt (Olsen, 2008).**

-
- uvjerenja, vještine, motivacija, donošenje odluka, ponašanja i djelovanje u njihovim profesionalnim ulogama.
  - **individualno jedinstvenim**
  - Identiteti su “uronjeni” u vrijednosti, pa uloge koje vrijednosti i emocije zauzimaju u dinamici sukoba identiteta najvažnije su za razumijevanje ponašanja pojedinaca

KAMEN (KAMENJE) SPOTICANJA

- “Ženska” profesija
  - Kriteriji (i motivi) ulaska u profesiju
  - Birokratizacija i zakonska ograničenja
  - Česte promjene (koje su nerijetko vezane uz politiku)
  - Miješanje roditelja i šire javnosti
  - Društveni status
  - Materijalni uvjeti...
-
- Natjecanje i nerazumijevanje unutar odgojno-obrazovnog sustava

- Mnogi čimbenici utječu na percepciju profesionalna identiteta. Pri tome, značajnu ulogu ima sama institucija unutar koje odgajatelj djeluje, odnosno prevladavajuća kultura i klima ustanove.
- identitet učitelja utječe na promjene u **kulturi ustanove** te kultura ustanove znatno utječe na izgradnju profesionalnog identiteta učitelja
- Profesionalni identitet učitelja utječe na identitet profesije, a promijenjeni identitet profesije utječe na društveni status profesije

NEKI VAŽNI UTJECAJI NA PROFESIONALNI IDENTITET UČITELJA

- Iskustvo svojeg odgojno-obrazovnog procesa
- Vrijednosti koje nosimo iz obitelji

- Osobne karakteristike – motivacija...
- Implicitna pedagogija - stavovi o djeci, djetinjstvu i mladenaštvu, disciplini, učiteljima, sadržajima isl.

- Modeli – sveučilišni nastavnici, MENTORI, kolege...

- Profesionalni razvoj – promjene

- Iskustvo – pozitivno i negativno; s djecom, s kolegama, s roditeljima, reforme, vlastiti utjecaj...

SNAŽAN I JASAN PROFESIONALNI IDENTITET UČITELJA REZULTIRA

- Kvalitetnijim procesom poučavanja i boljim ishodom učenja
- Smanjenom razinom izazova vezanih uz ponašanje djece/učenika
- Pozitivnim utjecajem na samopouzdanje djece/učenika
- Kvalitetnom samorefleksijom i promjenama u ponašanju učitelja
- Jasnijim osobnim ciljevima i većim zadovoljstvom poslom
- Etičkim postupanjem učitelja
- Češćim uključivanjem u razne oblike profesionalnog razvoja
- Sposobnosti timskog rada i suradnje u svrhu ostvarenja odgojno-obrazovnih ciljeva

SNAŽAN I JASAN PROFESIONALNI IDENTITET UČITELJA REZULTIRA

- Boljim korištenjem znanja te stručnog zalaganja i argumentiranja
- Pozitivnim utjecajem na kulturu ustanove i partnerstvo sa svim dionicima
- Snažnijim osjećajem pripadnosti profesiji i zalaganje za istu
- Češće uključivanje u donošenje odluka na svim razinama

- Lakše nošenje sa stresnim situacijama i brže prilagođavanje promjenama (i onima u sebi i izvan sebe)
- Lakša i smislenija implementacija promjena u praksu...

Kolektivni profesionalni identitet

||i/i

Osobni profesionalni identitet

-
- Način na koji učitelji vide svoj profesionalni identitet, uvelike određuje njihovu **učinkovitost** ali i odluke vezane uz profesionalni razvoj, kao i **sposobnost i spremnost za nošenje s obrazovanim promjenama i implementiranje inovacija u praksu** (Beijaard et al., 2000).

- Profesionalni identitet je prevažan da bi se prepustio stihiji
- Značajne su prednosti snažnog i jasnog profesionalnog identiteta
- Identitet utječe na to kako se profesionalac doživljava, objašnjava, predstavlja i ponaša
- Identitet je također ključna odrednica opsega i prirode posla pojedinca i prioriteta njegovih uloga

-
- Hvala na pažnji!